

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIERCHOMLI WIELKIEJ**

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

**Rada Rodziców uchwałą nr 1 /2017/2018 z dnia 14.09.2017 roku w porozumieniu
z radą pedagogiczną uchwała Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły
Podstawowej w Wierchomli Wielkiej**

I. Wprowadzenie do programu.

Działalność wychowawcza szkoły należy do podstawowych celów polityki oświatowej państwa. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Szkolnego Samorządu Uczniowskiego.

Rozdział 1

Misja i wizja szkoły.

Dobre wychowanie, rzetelna wiedza, świetna zabawa.

Misja:

1. Jesteśmy po to, aby dobrze wychowywać powierzone nam przez rodziców dzieci i przekazywać im rzetelną wiedzę o otaczającym świecie.
2. Potrzeby uczniów ukierunkowują nasze działania.
3. Służymy im wiedzą pedagogiczną, życiowym doświadczeniem i własnym przykładem.
4. Wspomagamy ich wszechstronny rozwój, uczymy tolerancji, otwartości na świat, wrażliwości na drugiego człowieka.
5. Motywujemy do dalszej edukacji.
6. Pragniemy przygotować uczniów do świadomej odpowiedzialności za własne zachowanie, do samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania własnych zainteresowań poprzez naukę i zabawę.
7. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.
8. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów i propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.

Wizja

Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Sposób przekazywania wiedzy, kształtowania umiejętności i postaw uczniów szkoła dostosowuje do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci stwarzając atmosferę przyjazną dla ucznia. Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy uczeń ma szansę stać się wartościowym człowiekiem otwartym na dobro i piękno, wprowadzającym w życie wartości humanistyczne i chrześcijańskie oraz przygotowanym do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne zachowanie.

Szkoła jest placówką nowoczesną, dobrze wyposażoną w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające pracę z uczniem aktywnymi metodami z uwzględnieniem technologii komputerowej i informacyjnej, zapewniając wysoki poziom nauczania i wszechstronny rozwój intelektualny dziecka. Przyjazna uczniom, wolna od przemocy rówieśniczej zapewnia bezpieczeństwo i właściwą atmosferę podczas pobytu dziecka w szkole. Daje uczniom i ich rodzicom czytelną ocenę osiągnięć i wysiłków, pobudzając do dalszego rozwoju umiejętności i zainteresowań.

W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów.

Szkoła integruje środowisko lokalne i współpracuje z różnymi instytucjami wspomagającymi jej działania. Szkoła wspomaga rodziców w procesie wychowawczym kształtując, między innymi, szacunek do dziedzictwa kulturowego narodu, regionu, miasta. Rodzice czynnie angażują się w życie szkoły, wspomagając działania nauczycieli.

Twórcza kadra nauczycielska, stale się doszkalająca i doskonaląca, kompetentna i dobrze przygotowana właściwie dostosowuje sposób przekazywania wiedzy, kształtowania umiejętności i postaw uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci.

Rozdział 2

Kanon szkoły– propozycje uczniów:

1. Jesteśmy kulturalni i odnosimy się z szacunkiem w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców i siebie nawzajem.
2. Należycie wypełniamy obowiązki ucznia.
3. Jesteśmy odpowiedzialni, uczciwi i punktualni - odważnie przyznajemy się do błędów i uchybień.
4. Aktywnie uczestniczymy w zajęciach i systematycznie odrabiamy zadania i przygotowujemy się do lekcji.
5. Dbamy o własne zdrowie poprzez zdrowe odżywianie, aktywność ruchową i unikanie używek (papierosy, alkohol, środki psychoaktywne).
6. Pomagamy sobie nawzajem i jesteśmy dla siebie życzliwi.
7. Dbamy o wyposażenie i czystość szkoły oraz szanujemy zielen wokół szkoły.
8. Posługujemy się w szkole i poza szkołą piękną polszczyzną a jednocześnie unikamy wulgaryzmów.

9. Zachowujemy bezpieczeństwo w szkole, podczas lekcji i przerw oraz podczas wyjazdów i wycieczek.
10. Jesteśmy patriotami- szanujemy symbole narodowe, znamy historię naszego kraju oraz dbamy o dobre imię Polski, naszej ojczyzny.
11. Odpowiedzialnie korzystamy z internetu oraz mamy właściwe relacje z innymi użytkownikami w sieci.

Rozdział 4

Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) rozmów z rodzicami lub badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych;
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy na podstawie obserwacji lub prowadzonych ankiet;
- 3) analizy stanu wychowania w szkole:
 - obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
 - sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę i pedagoga (diagnoza działalności wychowawczo-profilaktyczne).

W wyniku ankiet oraz diagnozy i ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) brak motywacji do nauki;
- 2) niskie potrzeby edukacyjne niektórych uczniów; (nie zależy uczniom na zdobyciu wyższych stopni)
- 3) w niektórych przypadkach nieszanowane są przez uczniów normy społeczne, tym zachowania agresywne uczniów, używanie wulgaryzmów, obmowy, oszczerstwa;
- 4) niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń;
- 5) wolny czas spędzają przed komputerem lub oglądając telewizor
- 6) brak kontroli rodziców nad tym co oglądają dzieci i z jakich programów korzystają.

Rozdział 5

Cele i zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Cele kształcenia ogólnego wynikające z podstawy programowej

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania

i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);

- 2) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- 4) rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- 6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- 7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- 8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- 9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- 10) wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- 11) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- 12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
- 13) ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

- 1) sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;
- 2) sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
- 3) poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- 4) kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
- 5) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- 6) praca w zespole i społeczna aktywność;
- 7) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

2. Zadania ogólne.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej opartej o hierarchię wartości.

Dążymy do osiągnięcia tego celu poprzez:

- 1) tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole dającej poczucie bezpieczeństwa, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 2) zapewnienie równych szans rozwoju wszystkim dzieciom, zindywidualizowanie wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości;

- 3) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w szczególności opieki nad osobami niepełnosprawnymi;
- 4) organizowanie procesu wychowania wokół przyjętego przez rodziców, uczniów i nauczycieli chrześcijańskiego systemu wartości z poszanowaniem światopoglądów;
- 5) kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy i umiejętności pozwalającej prowadzenie zdrowego stylu życia np. z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki;
- 6) ukierunkowanie uczniów na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie oraz uczenie szacunku dla potrzeb i uczuć innych;
- 7) kształtowanie postaw mających na celu zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, osiągnięcia właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 8) kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 9) wpajanie uczniom odpowiedzialności za własne czyny i świadomości ponoszenia konsekwencji dokonywanych wyborów;
- 10) przygotowanie uczniów do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ułatwiający kontakt z innymi ludźmi i radzenie z samym sobą.
- 11) budowanie pozytywnego obrazu samego siebie oraz zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- 12) podejmowanie świadomych decyzji w sprawie używek i uczenie się jak odmawiać bez obawy przed odrzuceniem;
- 13) kształtowanie umiejętności świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w internecie, krytycznej analizy informacji, nawiązywanie i utrzymywanie opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami w sieci;
- 14) podejmowanie działania związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi;
- 15) rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów;
- 16) wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
- 17) współpracę z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;

3. Model absolwenta.

Absolwent naszej szkoły jest:

- 1) **odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, potrafi właściwie korzystać z portali społecznościowych z poszanowaniem kolegów i koleżanek;
- 2) **aktywny i kreatywny**: posiada zainteresowania, pasję jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę do własnego rozwoju;

- 3) **otwarty**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, udzielać pomocy rówieśnikom;
- 4) **optymistą**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- 5) **tolerancyjny**: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka i szanuje jego poglądy;
- 6) **asertywny, świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, , wyraża swoje zdanie oraz emocje, broni i uzasadnia własny punkt widzenia, umie odmówić w sytuacji zagrożenia;
- 7) **patriotą**: kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przywiązaniem do historii i tradycji narodowych przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata;
- 8) **zdrowy i sprawny fizycznie**: zna zasady zdrowego stylu życia, wie jakie zagrożenia niesie stosowanie używek, dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń;

4. Kryteria efektywności.

- 1) Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
- 2) Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
- 3) Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.
- 4) Nauczyciele wychowawcy dwa razy w roku dokonują diagnozy działań profilaktyczno-wychowawczych.
- 5) Uczniowie jak i rodzice mogą liczyć na wsparcie pedagoga (psychologa).

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć się śmiałości, w pełni je aprobować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

5. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,

- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;
- g) prowadzi rozmowy z rodzicami.

2) Pedagog (psycholog) szkolny:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonalą swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;
- f) współpracuje z nauczycielami-wychowawcami.

3) Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie pełnienia opieki nad uczniami,
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

4) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowują uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,

- c) poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynują pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie;
- g) współpracuje z pedagogiem(psychologiem) szkolnym.

5) **Rodzice:**

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o ich zdrowie i właściwy rozwój,
- c) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

Rozdział 6

Formy pracy wychowawczej z uwzględnieniem szkolnych tradycji i obyczajów

Praca wychowawcza nie byłaby możliwa bez uwzględnienia różnorodnych form pracy szkoły, które mają na celu integrowanie procesu dydaktycznego z procesem wychowawczym i są realizowane przez wszystkich nauczycieli.

1. Przeniknięcie treściami wychowawczymi wszystkich zajęć edukacyjnych zarówno w edukacji wczesnoszkolnej jak również na poszczególnych przedmiotach.
2. Tworzenie sytuacji wychowawczych podczas każdego indywidualnego kontaktu nauczyciela z uczniem podczas przerw międzylekcyjnych, wycieczek, zabaw, uroczystości itp.
3. Realizacja godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego zgodnie z opracowanym i przyjętym spójnym planem działań wychowawczych poszczególnych klas.
4. Przygotowanie uroczystości szkolnych zgodnie z istniejącym harmonogramem, tradycjami i obyczajami:

Uroczystości:

- a) rozpoczęcie i zakończenie każdego roku szkolnego uroczystą Mszą Świętą i akademią skupiającą rodziców, uczniów, nauczycieli i całą społeczność lokalną,
- b) pasowanie na ucznia klasy I,

Obchody:

- a) Dnia Komisji Edukacji Narodowej,
- b) Odzyskania Niepodległości,
- c) Uchwalenie Konstytucji 3 Maja,
- d) Mikołajki- upominek dla wszystkich zorganizowany przy współpracy rodziców,
- e) powitanie wiosny wraz z tradycją topienia Marzanny.

Spotkania z okazji:

- a) Dnia Babci i Dziadka,

- b) Dnia Kobiet,
- c) Dnia Matki,
- d) Dnia Dziecka.

Kultywowanie tradycji świątecznych:

- a) opłatek z tradycyjnym obiadem wigilijnym dla całej rodziny szkolnej,
- b) wykonywanie ozdób świątecznych i strojenie choinki,
- c) jasełka integrujące rodziców, nauczycieli i uczniów,
- d) pożegnanie absolwentów.

Imprezy o charakterze sportowym:

- a) rozgrywki wewnątrzklasowe,
- b) rozgrywki szkolne,
- c) rozgrywki międzyszkolne,
- d) konkursy szkolne i pozaszkolne o różnorodnej tematyce organizowane przez agendy szkolne i pozaszkolne.

Różnego rodzaju akcje, apele:

- a) cotygodniowe apele na których omawiane są sprawy bieżące szkoły oraz odmawiana jest modlitwa do Św. Michała Archanioła, który jest patronem naszej Parafii,
- b) akcje Sprzątania Świata,
- c) góra grosza lub inne.

Wycieczki, rajdy i wyjazdy do obiektów kulturalnych:

- a) wycieczki przedmiotowe, edukacyjne,
- b) wycieczki krajoznawczo- turystyczne,
- c) wycieczki lub rajdy dwu-trzy dniowe,
- d) wyjazdy do kina, muzeum, galerii.

Zabawy szkolne pod hasłem „Potrafimy się kulturalnie bawić”

- a) Zabawa Andrzejkowa,
- b) Zabawa Karnawałowa,
- c) Inne organizowane z inicjatywy SRU.

Udział w przyjezdnych teatrzykach przekazujących treści:

- a) humanistyczne,
- b) ekologiczne,
- c) historyczne itp.

Spotkania z ciekawymi ludźmi:

- a) poetami, pisarzami,
- b) podróżnikami.

Rozdział 8

Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas I- III.

Zadania o charakterze wychowawczo- profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Prawa i obowiązki ucznia.	1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Poznają zasady zachowania wobec siebie nawzajem. 4. Zasady postępowania w klasie i w szkole. 5. Regulamin klasy.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z Kanonem szkoły opracowanym przez uczniów klas IV – VII. 2. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia zapisanymi w statucie szkoły.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć: koło recytatorsko teatralnego- rozwijanie swoich pasji. 2. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach. 3. Udział w zajęciach w ramach Świetlicy Profilaktyczno-wychowawczej.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. 2. Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniającej życie we współczesnym świecie. Kultura języka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciu się słabości. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań. 3. Stosujemy zwroty grzecznościowe, unikamy brzydkich słów. 4. Rozmawiamy o uczuciach pozytywnych i negatywnych. Jak radzić sobie z negatywnymi uczuciami?
Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami i z zasadami BHP na lekcjach. 2. Organizacja pogadarek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Przypomnienie zasad ruchu drogowego (współpraca z Policją). 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 5. Bezpieczeństwo w czasie ferii i wakacji.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych w domu i podczas pracy na lekcji. 2. Samodzielność podczas korzystania z posiłków. 3. Wdrażanie do samodzielności podczas odrabiania zadań. 4. Pomoc rodzicom.
Prawa i obowiązki dziecka. Tolerancja dla inności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków ucznia.

	<p>Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc.</p> <p>3. Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p>
Dbłość o dobry klimat w szkole.	<p>1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole.</p> <p>2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników.</p> <p>3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim.</p>
Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych. Tradycje w naszej okolicy i domu.	<p>1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem oraz ze świętami.</p> <p>2. Poznają symbole narodowe i europejskie.</p> <p>3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym.</p>
Moja rodzina.	<p>1. Pogadanki na temat: „ Kim są dla mnie rodzice i dziadkowie”</p> <p>2. Budzenie uczuć miłości i szacunku do rodziców i dziadków i rodzeństwa (pamiętamy o urodzinach, imieninach i świętach najbliższych członków rodziny).</p>
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<p>1. Propagowanie zdrowego stylu życia na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, podczas zajęć Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej.</p> <p>2. Uczestnictwo w konkursach o tematyce profilaktycznej.</p> <p>3. Realizacja programów: „Nie pal przy mnie proszę”.</p> <p>4. Udział w programie „Owoce w szkole”, „Mleko w szkole”.</p> <p>5. Organizowanie zawodów sportowych i udział w zawodach organizowanych przez inne szkoły.</p> <p>6. Pogadanki wśród najmłodszych dotyczące szkodliwości palenia papierosów lub używania innych używek.</p> <p>7. Dbanie o higienę ciała i jamy ustnej.</p> <p>8. Ubieranie się stosownie do pogody.</p> <p>9. Pogadanki na temat roli witamin i aktywności fizycznej w rozwoju dzieci.</p>
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<p>1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych,</p> <p>2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem/ psychologiem.</p> <p>3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.</p>
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<p>1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią.</p> <p>2. Dostarczenie aktualnych informacji</p>

	<p>rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”.
Pierwsza pomoc	Zapoznanie z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy, numery alarmowe (uczeń potrafi wezwać pomoc, sprawdzić oddech, zatamować krwotok z nosa).

Treści kl. I – III są realizowane podczas bieżącej pracy z uczniem, podczas apelów, wycieczek oraz prelekcji prowadzonych przez zaproszonych gości. Udokumentowane zielonym kolorem w dzienniku lekcyjnym.

1. Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Prawa i obowiązki ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie kanonu szkoły i przestrzeganie zasad zawartych w kanonie. 2. Prawa i obowiązki ucznia zawarte w statucie szkoły.

Rozwój osobowości ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, - wdrażanie do autorefleksji 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, - wdrażanie do samooceny, 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów - stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - kształtowanie hierarchii wartości, - praca z uczniem zdolnym, - praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych; 4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, - poszanowanie praw i potrzeb innych, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do empatii, - współpraca w zespołach, - realizacja projektów, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury).

i obywatelskich.	2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: - zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, - poszanowanie mienia szkoły, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły.
Kontynuowanie współpracy międzynarodowej.	1. Współpraca ze szkołą ze Słowacji w Wyżnych Rużbachach.
Kształtowanie postaw patriotycznych	1. Zapoznanie uczniów z historią wsi i rejonu, zabytkami, kulturą, itp. 2. Uczestnictwo w akademii, apelu przygotowanym przez uczniów. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek na korytarzu szkolnym.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	1. Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, chemii, fizyki. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”.
Niesienie pomocy uczniom z deficytami rozwojowymi, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	1. Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów Wychowawczych.	1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3. Konsultacje z rodzicami. 4. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo formach doskonalenia: kursach, szkoleniach. Udział w szkoleniu: Zagrożenia XXI wieku w szczególności związane z cyberprzemocą

	<p>i uzależnieniem od multimedii. Czynniki powodujące zaburzenia w komunikacji między szkołą rodziną dzieckiem. Konsekwencje psychiczne wymienionych zagrożeń.</p> <p>6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych.</p>
Pierwsza pomoc.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasady udzielania pierwszej pomocy i z numerami alarmowymi. 2. Prowadzenie ćwiczeń z zakresu udzielenia pierwszej pomocy na fantomie. 3. Oglądanie filmów dotyczący udzielania pierwszej pomocy.
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.
Zdrowy styl życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się. 3. Udział szkoły w programie: „Znajdź właściwe rozwiązanie”. 4. Fluoryzacja zębów – profilaktyka. 5. Rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 6. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia o wygląd swojej klasy. 7. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne: <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza środowiska ucznia, - wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, - konkursy w ramach programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”- gazetki ściennie, - bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach.

	<p>2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, - zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole, - pogadanki, lekcje wychowawcze, - przeprowadzenie zajęć warsztatowych przez panią pedagog / psycholog: „Nie dla agresji”, „Zachowanie asertywne” - stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów - reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, - spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. <p>3. Ukształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby) - jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, - omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<p>1. Diagnoza środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia.</p> <p>3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.</p>

Treści kl. IV – VII są realizowane w ramach godzin wychowawczych, podczas bieżącej pracy z uczniem, apelów, wycieczek oraz prelekcji prowadzonych przez zaproszonych gości.

Rozdział 8

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Dwa razy w roku nauczyciele-wychowawcy dokonują diagnozy sytuacji wychowawczo-profilaktycznej. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.